

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Concernstaf

Onderwerp:

Vragen ex art 46 RvO D66-GL-Verbod op zonneparken en gevolgen voor RESBOD

Notagegevens

Bestuursorgaan : B-en-W 7-11-2023

Notanummer : 2023-994

Datum : 7-11-2023

Programma : 04b - Energietransitie

Portefeuillehouder : Wethouder Walder,

Bijlage(n) : Antwoordbrief vragen ex art 46 RvO-D66-GL-Verbod zonneparken en gevolgen RESBOD.docx,SV13102023 Verbod op zonneparken en gevolgen voor RESBOD.pdf

Parafering

01-11-2023: Wethouder01-11-2023: Programmamanager energietransitie

Agendering

* 02-11-2023: Teammanager Concernstaf en Adjunct-secretaris

* 02-11-2023: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

15-11-2023

B & W d.d.: 7-11-2023

Besluit

1. De beantwoording van de vragen ex art 46 RvO van de fracties van D66 en Groen Links vast te stellen
2. De beantwoording aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

Per brief van 13 oktober 2023 hebben Oğuzhan Akdemir (D66) en Tjeerd van der Meulen (GL) uw college een aantal schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over het verbod op zonneparken en de gevolgen voor RESBOD. Bijgaand treft u de beantwoording aan.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Kader

Betrokken partijen en participatie

Argumenten voor en tegen

Financiële consequenties en dekking

Openbaarmaking en communicatie

Aanpak en uitvoering

Gemeente Deventer
t.a.v. College van B&W
Postbus 5000
7400 GC Deventer

Betreft: Gevolgen voorbereidingsbesluit provincie voor RES-bod Deventer

Deventer, 13 oktober 2023

Geacht college,

In de regio West-Overijssel werken elf gemeenten, de provincie, vier waterschappen en drie netbeheerders samen aan duurzame energie met een Regionale Energiestrategie (RES). In de RES staat hoe we in onze regio van fossiele energie overschakelen op duurzame elektriciteit en duurzame warmte. Ook staat in de RES welke infrastructuur en opslag daarvoor nodig zijn. In de RES 1.0 is afgesproken om in 2030 1,8 TWh¹ duurzame elektriciteit op te wekken.

Deventer heeft in RES 1.0 een bod gedaan van 212 GWh (2030) met de volgende verdeling:

	Zon op veld	Zon op dak	Wind	Totaal
Deventer	49 GWh	100 Gwh	63 Gwh	212 Gwh
West Overijssel(totaal)	567 Gwh	608 Gwh	651 Gwh	1816 Gwh

Deventer heeft gekozen voor een relatief aandeel van 70% opwek door zon en 30% voor wind.² De doelstelling voor 2030 is 49 Gwh aan zon op land. Bij de behandeling van het RES-bod in de raad is ook stilgestaan bij de impact van “zon op land” voor landbouw en biodiversiteit en hiervoor zijn enkele voorwaarden meegegeven (bijvoorbeeld met de motie “versterking biodiversiteit bij zonneparken” en de nadruk op de zonneladder). Al eerder - in de raad van 27 maart 2019 – waren de uitgangspunten voor zorgvuldige inpassing en besluitvorming voor zonneparken vastgesteld³. Uit een presentatie voor de gemeenteraad in het voorjaar van 2023⁴ is aangegeven dat er in totaal 31 GWh is gerealiseerd en 38 GWh “in de pijplijn” zit. De resterende opgave is 143 Gwh.

Provinciale Staten van Overijssel hebben op 11 oktober 2023 een voorbereidingsbesluit genomen waarbij de realisatie van zonneparken wordt beperkt. De provincie verplicht aanvragen voor zonneparken aan te houden. Een van de overwegingen is dat de beoogde wijze van electriciteitsopwekking door zon (waarschijnlijk) al is bereikt.

¹ TeraWattuur (TWh) = 1 TWh = 1000 GWh (Gigawattuur). Doelstelling voor West-Overijssel = circa 1800 GWh.

² Naar aanleiding van de raadsvergadering van 19 juli 2023 is aangegeven dat deze verdeling indicatief is en dat op regioniveau van een verdeling 40/60 is uitgegaan.

³ <https://deventer.raadsinformatie.nl/document/7454643/1/2019-409-Uitgangspunten-zonneparken-op-land-Deventer>

⁴ <https://deventer.raadsinformatie.nl/document/12567174/1#search=%22RES%22>

Naar aanleiding van het besluit van de provincie hebben wij vragen over de gevolgen voor het door de raad van Deventer vastgestelde RES-bod:

- 1) Hoeveel “zon op land”(uitgedrukt in Gwh en in ha) is in Deventer gerealiseerd en hoeveel projecten (in Gwh) zitten “in de pijplijn”?
- 2) Wat zijn de gevolgen van het provinciale besluit voor de projecten “in de pijplijn”? Worden deze projecten - afhankelijk van waar in de pijplijn – nu stopgezet?
- 3) Welke impact en consequenties heeft het provinciale besluit voor ons RES-bod? (*vervalt de opgave voor 49 Gwh of moet dit gecompenseerd worden door een groter aandeel wind?, van welke verdeling wind/zon gaat het college thans uit?*)
- 4) Hoe waarschijnlijk is het dat de gemeente Deventer met het nieuwe provinciale kader het RES-bod voor het jaar 2030 nog kan realiseren?
- 5) De provincie focust op windenergie. Hoeveel windmolens zijn extra nodig voor het RES-bod West Overijssel totaal en hoeveel voor het grondgebied van Deventer?
- 6) Is het college vooraf in de gelegenheid gesteld om een toelichting te geven op de consequenties van het voorbereidingsbesluit op het duurzaamheidsbeleid en de klimaatambities van de gemeente Deventer?
- 7) Er is sprake van een voorbereidingsbesluit in verband met aanpassing Omgevingsverordening. Kan het college bij het binnenkort vaststellen van deze omgevingsverordening zienswijzen of bezwaren indienen zodat het voorgenomen besluit nog gecorrigeerd kan worden?

Oğuzhan Akdemir & Tjeerd van der Meulen

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

direct telefoonnummer

gemeente@deventer.nl
e-mail

Aan de fractie van D66 en Groen Links
t.a.v.
dhr. O.A. Akdemir
dhr. T. van der Meulen
Interne Post

2023-994
kenmerk

uw referentie

7 november 2023
datum

M.C. Eggel
contactpersoon

Schriftelijke vragen ex art 46 RvO
onderwerp

Geachte meneer Akdemir en meneer Van der Meulen,

In uw brief van 13 oktober jl. hebt u ons college schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over het verbod op zonneparken en de gevolgen voor RESBOD. Ons antwoord is als volgt.

Vraag 1

Hoeveel 'zon op land' (uitgedrukt in GWh en in ha) is in Deventer gerealiseerd en hoeveel projecten (in GWh) zitten 'in de pijplijn'?

Antwoord

Op dit moment is er 20 GWh aan zon op veld (land) gerealiseerd (peildatum juli 2023). Dat staat gelijk aan circa 20 ha zon op veld.

Er is sprake van RES-projecten 'in de pijplijn', als deze wel de SDE-subsidie (subsidieregeling energie via het rijk) toegekend hebben gekregen, maar nog niet gerealiseerd zijn. In de gemeente Deventer zitten er momenteel geen projecten in deze pijplijn-fase; de initiatieven voor zon op veld (opgeteld 40 GWh) in Deventer zitten nog in eerdere stadia van de planontwikkeling.

Vraag 2

Wat zijn de gevolgen van het provinciale besluit voor de projecten 'in de pijplijn'? Worden deze projecten - afhankelijk van waar in de pijplijn- nu stopgezet?

Antwoord

De vier Deventer projecten bevinden zich nog niet 'in de pijplijn' en lijken nu stopgezet te worden. Insteek van het college is dat alle 4 de projecten in een voorfase van de pijplijn onderdeel zullen zijn van de provinciale overgangsregeling, want er wordt vaak al jarenlang gewerkt aan een initiatief voordat dit zover is dat de SDE - subsidie aangevraagd kan worden. Deventer is ambtelijk betrokken bij dit proces en heeft hierover contact met de provincie.

Vraag 3

Welke impact en consequenties heeft het provinciale besluit voor ons RES-bod? (vervalt de opgave voor zon op veld, moet dit door wind worden gecompenseerd, van hoeveel wind gaat het college uit?)

Antwoord

Het RES-bod van Deventer voor 2030 is in totaal 212 GWh opwek van duurzame elektriciteit, en gaat uit van een verdeling van 30% wind, 70% zon. Dit is indicatief verdeelt in 49 GWh zon op veld, 100 GWh zon op dak en 63 GWh windenergie (circa 4 turbines). Mochten er geen zon op veld projecten in Deventer meer bijkomen, ontbreekt er 29 GWh zon op veld van het Deventer RES-bod.

In de RES 1.0 heeft Deventer ook ingestemd met de regionale doelstelling om te streven naar een verhouding van wind/zon van 60/40. In de RES Voortgangsrapportage (juni '23) is geconcludeerd dat de productie van zonne-energie regionaal op schema ligt, maar dat het aandeel wind achter blijft. Meer windenergie is nodig als tegenhanger van de piek-opwek van zonnepanelen, en om de maatschappelijke kosten van de uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk te verminderen.

Een verhouding van 60/40 vertaalt zich voor Deventer in 127 GWh wind (circa 8 turbines) en 85 GWh zon, waarvan dan nog voor 32GWh moet worden ingevuld.

Opgave zon	Op veld [GWh]	Op bedrijfsdaken [GWh]
Gerealiseerd juli 2023	20	15 +18 pijplijn = 33
Resterende opgave bij 30/70 verdeling wind/zon	29; komt te vervallen door nieuwe provinciale beleid zon.	100-33 = 67 (pijplijn meegeteld)
Resterende opgave bij 60/40 verdeling wind/zon	0	85-20-33 = 32 (pijplijn meegeteld)

Tabel 1. Opgave opwek zonne-energie bij verhouding 30/70 & 60/40.

Op dit moment vinden er in het kader van het opstellen van de RES 2.0 bestuurlijk en ambtelijk kritische gesprekken plaats over de consequenties van het gewijzigde provinciale energiebeleid. Uitgewerkt wordt wat dit gewijzigde provinciale beleid op zon-, maar ook windenergie, betekent voor het regionale bod van 1,8 TWh. Het is op dit moment nog niet duidelijk of dit een zwaardere opgave voor wind betekent. Het college houdt vast aan het RES-bod zoals dat door de raad is vastgesteld. Een wijziging van dit bod kan alleen als u daar als raad toe besluit.

Vraag 4

Hoe waarschijnlijk is het dat de gemeente Deventer met het nieuwe provinciale kader het RES-bod voor het jaar 2030 nog kan realiseren?

Antwoord

Het nieuwe provinciale beleid maakt het Deventer RES-bod met de wind/zon verdeling van 30/70 onrealiseerbaar. Zon op veld is een noodzakelijk onderdeel van dit bod.

Zoals in het bovenstaande antwoord beschreven, mist nog 29 GWh opwek zon op veld, uitgaand van het Deventer bod en de verdeling van 30/70 wind/zon. Ook voor zon op dak is nog een forse resterende opgave; van de 100 GWh is momenteel 33 GWh gerealiseerd of in de pijplijn. De schaarse capaciteit van het elektriciteitsnetwerk maakt het momenteel lastiger om nieuwe zon op dak projecten op bedrijfsdaken aan te sluiten. Terug levering aan het netwerk is niet meer mogelijk. Bedrijven kunnen alleen opwekken wat ze ook direct verbruiken. Dat kan het aantal zonnepalen op bedrijfsdaken beperken.

Vraag 5

De provincie focust op windenergie. Hoeveel windmolens zijn extra nodig voor het RES-bod West-Overijssel totaal en hoeveel voor het grondgebied van Deventer?

Antwoord

De provincie geeft in de onderbouwing van het aangescherpte windbeleid aan dat er circa 90 extra windturbines nodig zijn om het provinciale doel van 2 TWh windenergie te halen. Deze turbines moeten volgens het beleid van de provincie worden geplaatst in de aangewezen clustergebieden en in projecten van 4 of meer turbines buiten de clustergebieden.

De 90 windturbines zijn door de provincie nog niet vertaald naar specifieke aantallen voor de regio West-Overijssel of Deventer. Het college dringt in de gesprekken met de provincie aan op duidelijkheid hierover.

Vraag 6

Is het college vooraf in de gelegenheid gesteld om een toelichting te geven op de consequenties van het voorbereidingsbesluit op het duurzaamheidsbeleid en de klimaatambities van de gemeente Deventer?

Antwoord

Nee, het college is voorafgaand aan het vaststellen van het gewijzigde beleid voor zonneparken door de provincie niet geraadpleegd. Deze motie is binnen de provincie onder strikte geheimhouding voorbereid. Wel volgt nu na de besluitvorming van Provinciale Staten nog een bestuurlijke consultatieronde van de gedeputeerde Grijsen langs alle gemeenten, en is er de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze. Zie antwoord op de volgende vraag.

Vraag 7

Er is sprake van een voorbereidingsbesluit in verband met aanpassing Omgevingsverordening. Kan het college bij het binnenkort vaststellen van deze omgevingsverordening zienswijzen of bezwaren indienen zodat het voorgenomen besluit nog gecorrigeerd kan worden?

Antwoord

Ja, het is mogelijk om zienswijzen in te dienen op het voorbereidingsbesluit. Deadline hiervoor ligt op 22 november 2023. Het college bereidt een zienswijze voor, deze ontvangt u middels een raadsmededeling. Deze zienswijze zal volledig in lijn liggen met de motie *Verzwakking van lokale democratieën door de Provincie Overijssel*, die de gemeenteraad op 18 oktober jl. unaniem heeft aangenomen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

J.P. Wassens

R.C. König